

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกต่อความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ ที่นำผู้ป่วยมารับบริการการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลชลบุรี
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์จำนวน 12 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการคัดเลือกดังนี้

2.1 ให้ญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์จำนวน 30 คนมาวัดความเครียดโดยวัดแบบวัดความเครียดสวนปรุ่ง จำนวน 20 ข้อ คัดเลือกผู้ที่ได้คะแนนความเครียด 42 คะแนนขึ้นไป

2.2 คัดเลือกญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ ที่มีระดับความเครียดตั้งแต่ 42 คะแนนขึ้นไปเพื่อสอบถามความสมัครใจ และลงนามในแบบพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง 12 คน การทดลองจำนวน 12 คน ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากเพื่อสุ่ม เขากลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 6 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับวิธีการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีทางเลือก จำนวน 6 คน กลุ่มควบคุม การให้คำปรึกษาโดยวิธีตามปกติจำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือก
2. แบบวัดความเครียดส่วนปฐุ 20 ข้อ (SPST-20)

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือก มีขั้นตอนดังต่อไปนี้
  - 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกและความเครียด เพื่อเป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนการสร้าง โปรแกรมให้เหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษา

1.2 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกให้อาชารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

1.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกจากให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกจากข้อ 1.3 ให้อาชารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงอีกครั้ง จึงนำไปใช้จริง

1.5 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับญาติผู้ป่วย โรคจิตจากสารเดพติดกลุ่มแยมเพตนีนส์ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง

1.6 นำแบบวัดความเครียดส่วนปฐุ ไปทดลองใช้กับญาติผู้ป่วย โรคจิตจากสารเดพติดกลุ่มแยมเพตนีนส์จำนวน 30 คน ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาความเที่ยง โดยวิธี Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 จากนั้นนำแบบสำรวจที่ได้ไปใช้ดำเนินการวิจัยต่อไป

2. แบบวัดความเครียดส่วนปฐุ 20 ข้อ (SPST-20)

แบบวัดความเครียดเป็นแบบวัดความเครียดของส่วนปฐุที่สร้างโดย สุวัฒน์ มหานิรันดร์กุล และคณะ (2545) แบบวัดสร้างจากกรอบแนวคิด ทางค้านชีวภาพ จิตใจ และสังคม ของความเครียด เหน่าที่จะนำมาใช้หาข้อมูลเกี่ยวกับความเครียดของผู้ที่มารับบริการทราบที่มาของความเครียด การใช้ชีวิตประจำวันที่มีผลต่อการเกิดความเครียดหรือการปรับตัวกับความเครียดและอาการของความเครียดที่เกิดขึ้น เพื่อประเมินความเครียดว่าอยู่ในระดับใดมากน้อยแค่ไหน ก่อนที่จะนำไปสู่การแก้ไขที่เหมาะสม

แบบวัดความเครียด ได้ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น (Cronbach Alpha >.70) และค่าความถูกต้องตามสภาพ (>.27) การให้คะแนนของแบบวัดความเครียดสวนปูรุ่ง เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือก 5 อันดับ (5 Point Rating Scale) ตั้งแต่ไม่รู้สึกเครียดจนถึง เครียดมากสุด มีความหมายดังนี้

ไม่รู้สึกเครียด	ให้ 1	คะแนน
เครียดเล็กน้อย	ให้ 2	คะแนน
เครียดปานกลาง	ให้ 3	คะแนน
เครียดมาก	ให้ 4	คะแนน
เครียดมากที่สุด	ให้ 5	คะแนน

เกณฑ์การแปลง แบบวัดความเครียดสวนปูรุ่ง 20 ข้อ มีคะแนนรวมไม่เกิน 100 คะแนน โดยผลรวมที่ได้แบ่งออกเป็น 4 ระดับดังนี้

1. คะแนน 0 – 23 คะแนน ท่านที่มีความเครียดในระดับน้อย (Mild Stress) หมายถึง ความเครียดขนาดน้อย และหายไปในระยะเวลาอันสั้น เป็นความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ความเครียดในระดับนี้ไม่ถูกความต่อซึ่วการดำเนินชีวิต บุคคลมีการปรับตัวอย่างอัตโนมัติ เป็น การปรับตัวด้วยความเคยชินและการปรับตัวด้วยการพัฒนาเพียงเล็กน้อยที่ร่างกายกำลังผ่อนคลาย

2. คะแนน 24 – 41 คะแนน ท่านที่มีความเครียดในระดับปานกลาง (Moderate Stress) หมายถึง ความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเนื่องจากมีถึงคุกคาม หรือพบเหตุการณ์สำคัญ ๆ ใน สังคม บุคคลจะมีปฏิกิริยาตอบสนองของกามาในลักษณะความวิตกกังวล ความกลัว ฯลฯ ถือว่าอยู่ใน เกณฑ์ปกติทั่วไป ไม่รุนแรงจนถึงให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย เป็นระดับความเครียดที่ทำให้บุคคลเกิด ความกระตือรือร้น

3. คะแนน 42 – 61 คะแนน ท่านที่มีความเครียดในระดับสูง (Height Stress) เป็นระดับที่ บุคคล ได้รับเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดสูง ไม่สามารถปรับตัวให้ลดความเครียดลง ได้ในเวลา อันสั้น ถือว่าอยู่ในเขตอันตราย หากไม่ได้รับการบรรเทาจะนำไปสู่ความเครียดเรื้อรัง เกิดโรคต่าง ๆ ภายนอกได้

4. คะแนน 61 คะแนนขึ้นไป ท่านที่มีความเครียดในระดับรุนแรง (Severe Stress) เป็น ความเครียดระดับสูงที่ดำเนินติดต่อกันมาอย่างต่อเนื่องจนทำให้บุคคลมีความล้มเหลวในการปรับตัว จนเกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ หมดแรง ควบคุมตัวเองไม่ได้ เกิดอาการทางกายหรือโรคภัยต่าง ๆ ตามมาได้ง่าย

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Design) ใช้แบบสุ่มตัวอย่างและหลัง (Matching Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design) เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบบุคคลตามทฤษฎีทางเดือก จำนวน 12 คน โดยมีบุคคลทดลองและบุคคลควบคุม กลุ่มละ 6 คน ซึ่งมีรูปแบบเทคนิควิจัยตามแบบแผนการทดลอง (ไพรัตน์ วงศ์นาม, 2543, หน้า 148) ดังตาราง

ตัวแปรต้น A (ระยะเวลา)

	a_1	a_2	a_3
b_1	S_1 S_2 ↓ S_8	S_1 S_2 ↓ S_8	S_1 S_2 ↓ S_8
ตัวแปรต้น B (วิธีการ)	S_1 S_2 ↓ S_8	S_1 S_2 ↓ S_8	S_1 S_2 ↓ S_8
b_2			

- โดย S แทน ตัวอย่างที่ได้รับการทดลอง (S_1) คือตัวอย่างคนที่ 1
 b_1 แทน วิธีการ ให้คำปรึกษาแบบบุคคลตามทฤษฎีทางเดือก
 b_2 แทน วิธีปักติ
 a_1 แทน ระเบียบการทดลอง
 a_2 แทน ระเบียบหลังการทดลอง
 a_3 แทน ระเบียบตามผล

ภาพที่ 3 แบบแผนการทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ขั้นเตรียมการนำหนังสือจากบันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล

2. ขั้นดำเนินการ แบ่งออกเป็น 4 ระยะ

2.1 ระยะก่อนการทดลอง กัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเดพติดกลุ่มแเอนเฟตามีนส์ทำแบบวัดความเครียดส่วนปุ่ง 20 ข้อที่มีระดับความเครียดมากกว่า 42 คะแนนขึ้นไป ได้จำนวน 26 คน สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่มและทำการสุ่ม ย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 12 คน จากนั้นทำการสุ่มอ่างจ่าย เพื่อแบ่งเป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 6 คน เพื่อเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง

2.2 ระยะทดลอง กลุ่มทดลอง ได้ทำการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือก กับกลุ่มทดลองใช้เวลาในการทดลอง วันจันทร์และวันศุกร์เวลา 13.00 – 14.30 น. จำนวน 10 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 1 – 1 ชั่วโมง 30 นาที ในแต่ละครั้งของวิธีการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยได้นำผู้รับคำปรึกษาเข้าสู่ประเด็น และเพื่อสังเกตพฤติกรรมวัจนาญาณความร่วมมือ ความพึงพอใจ ในการเข้าสู่กระบวนการ นอกจากนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษารึ้ง ต่อไป สถานที่ห้องกลุ่มจิตเวชแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชลบุรี

2.3 ระยะหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือก ผู้วิจัยให้ญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเดพติดกลุ่มแเอนเฟตามีนส์ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบ แบบวัดความเครียดส่วนปุ่ง อีกครั้งเพื่อเป็นการสอบครั้งหลัง (Posttest) และวิเคราะห์ เปรียบเทียบ กับการทดสอบครั้งแรกด้วยวิธีทางสถิติ

2.4 ระยะติดตามผล เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว 3 สัปดาห์ผู้วิจัยได้นัดหมายให้ญาติ ผู้ป่วยโรคจิตจากสารเดพติดกลุ่มแเอนเฟตามีนส์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาตอนแบบวัด ความเครียด เพื่อเป็นการติดตามผลนำไปวิเคราะห์หากความแตกต่าง โดยวิธีวัดทางสถิติ

ตารางที่ 2 ระยะเวลาการทดลอง

สัปดาห์ที่ 1 - 3	สัปดาห์ที่ 4 - 8	สัปดาห์ที่ 11
การทดสอบระยะก่อน ระยะทดลองสัปดาห์ละ 2 ครั้ง		ทดสอบในระยะติดตามผล
การทดลอง	แล้วทำการทดสอบในสัปดาห์สุดท้าย	

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated – Measure Analysis of Variance: One Between – Subject Variable and One Within – Subjects Variable) (Howell, 1997, p. 458)

เมื่อพบร่องรอยความแตกต่าง ทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบรายคู่ แบบ นิวเเมนคูลส์ (Newman-Keuls Procedure)